

Sygn. akt VII U 2371/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Zabrocka

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2015 r. w Gdańsku

sprawy T. B.

przy udziale zainteresowanych M. K. i R. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o przeniesienie odpowiedzialności za zobowiązania spółki cywilnej

na skutek odwołania T. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 28 października 2014 r. nr (...)

1. oddała odwołanie;
2. odstępuje od obciążania wnioskodawcy kosztami zastępstwa procesowego pozwanego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 października 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. stwierdził, iż ubezpieczony T. B. jako współnik (...) s.c. z siedzibą w S. odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi współnikami R. R. oraz M. K. za zaległości podatkowe spółki i zobowiązany jest do zapłaty kwoty 26.237,78 zł z tytułu nieuregulowanych przez spółkę składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, w tym:

- ubezpieczenia społeczne za okres od kwietnia 2009 r. do listopada 2009 r., w tym:
  - należność główna – 14,376,35 zł
  - odsetki za zwłokę według stanu na dzień wydania decyzji – 8.734 zł
  - koszty egzekucyjne – 1.134,20 zł
- ubezpieczenie zdrowotne za okres od kwietnia 2009 r. do października 2009 r. w tym:
  - należność główna – 825,93 zł

odsetki za zwłokę według stanu na dzień wydania decyzji – 483 zł

koszty egzekucyjne – 48,60 zł

- Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od lipca 2009 r. do sierpnia 2009 r. i za październik 2009 r. w tym:

należność główna – 382 zł

odsetki za zwłokę według stanu na dzień wydania decyzji – 228 zł

koszty egzekucyjne – 25,70 zł (k. 64-66 akt składkowych).

Odwołanie z dnia 01 grudnia 2014 r. od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony T. B., powołując się na porozumienie zawarte ze współnikiem R. R., który w jego ramach zobowiązał się do regulowania wszelkich długów spółki cywilnej w zakresie przypadającym na skarżącego (k. 2 akt sprawy).

W odpowiedzi z dnia 16 grudnia 2014 r. na odwołanie pozwany organ ubezpieczeniowy wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji (k. 7-8 akt sprawy).

Postanowieniem z dnia 05 lutego 2015 r. Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹¹ § 1 i 2 k.p.c. wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego R. R. i M. K., bowiem prawa i obowiązki w/w zależą od rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy (k. 10 akt sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony T. B. był jednym z trzech współników w (...) S.C. R. R., T. B., M. K. w S., posiadającej Numer Identyfikacji Podatkowej NIP (...). Podmiot powyższy od dnia 08 stycznia 2008 r. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży hurtowej owoców i warzyw.

dowód: wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej współników spółki – znany Sądowi z urzędu, umowa spółki cywilnej z dnia 04 stycznia 2008 r. – k. 3-5 akt sprawy

Wspólnik T. B. wniósł do spółki wkład w kwocie 300.000 zł, R. R. wkład w kwocie 200.000 zł i M. K. wkład w kwocie 50.000 zł (§ 7 umowy spółki).

dowód: pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. z dnia 09 kwietnia 2014 r. – k. 4 akt składkowych, umowa spółki cywilnej z dnia 04 stycznia 2008 r. – k. 3-5 akt sprawy

(...) S.C. R. R., T. B., M. K. w S., będąc płatnikiem składek z tytułu obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, ubezpieczenia zdrowotnego oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, nie dopełniła powyższego obowiązku w zakresie odprowadzania składek za pracowników za sporny okres.

okoliczność bezsporna, vide: stany należności dla płatnika – k. 50 akt składkowych

Wnioskodawca T. B. pisemnie we wrześniu 2010 r. wypowiedział udział w spółce (...) S.C. R. R., T. B., M. K. w S. – na 3 miesiące naprzód, ze skutkiem na koniec roku obrachunkowego 2010 r. (31 grudnia 2010 r.) – zgodnie z § 15 umowy spółki.

Wnioskodawca był zatem współnikiem spółki cywilnej do końca 2010 roku.

dowód: pismo ubezpieczonego z dnia 24 września 2010 r. – k. 30 akt składkowych, umowa spółki cywilnej z dnia 04 stycznia 2008 r. – k. 3-5 akt sprawy, zeznania ubezpieczonego – protokół skrócony k. 44-45 akt sprawy, k. 46 akt sprawy

Pisemnym porozumieniem z dnia 26 kwietnia 2011 r. R. R. zobowiązał się do zapłaty na rzecz wnioskodawcy T. B. kwoty 300.000 zł jako spłaty udziału wniesionego przez niego go (...) S.C. R. R., T. B., M. K. w S. (a wynikającego z § 7 umowy spółki), w całości spożytkowanej na remont i adaptację hali położonej na nieruchomości przy ul. (...) w S. – z zastrzeżeniem zapłaty w/w kwoty po sprzedaży w/w hali, z jednoczesnym zrzeczeniem się przez R. R. roszczeń regresowych z tytułu rozliczeń wierzytelności uiszczonych na rzecz wierzycieli wspólników spółki.

dowód: porozumienie z dnia 26 kwietnia 2011 r. – k. 6 akt sprawy i k. 32 akt składkowych, zeznania ubezpieczonego – protokół skrócony k. 44-45 akt sprawy, k. 46 akt sprawy

(...) S.C. R. R., T. B., M. K. w S. dla celów prowadzonej działalności wykorzystywało halę, należącą do R. R., który za pieniądze z wkładów pozostałych dwóch wspólników T. B. i M. K. dokonał prac remontowych i adaptacyjnych obiektu.

Po rozejściu się wspólników, pomimo zaciągniętych – ustnie oraz pisemnie – zobowiązań rozliczenia skonsumowanych na prace związane z halą środków finansowych pochodzących z wkładów pozostałych wspólników, R. R. rozliczenia nie dokonał, a wyzbywając się majątku, w dniu 04 czerwca 2014 r. dokonał zbycia całości hali na nieruchomości przy ul. (...) 2 S. za kwotę 2.460.000 zł.

Ani ubezpieczony T. B., ani zainteresowany M. K. nie posiadają dostępu do w/w nieruchomości, ani też rachunków bankowych, księgowości dotyczącej działalności spółki cywilnej.

dowód: porozumienie z dnia 26 kwietnia 2011 r. – k. 6 akt sprawy i k. 32 akt składkowych, zeznania ubezpieczonego i zainteresowanego M. K. – protokół skrócony k. 44-45 akt sprawy, k. 46 akt sprawy

Pismem z dnia 16 września 2014 r. pozwany organ rentowy zawiadomił ubezpieczonego oraz pozostałych wspólników spółki cywilnej płatnika o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie przeniesienia odpowiedzialności jako wspólnika spółki cywilnej za zobowiązania obejmujące należności składkowe – pouczając jednocześnie o treści regulacji art. 10 § 1 k.p.a.

dowód: zawiadomienie o wszczęciu postępowania z dnia 16 września 2014 r. – k. 7-16 akt składkowych

Następnie pismem z dnia 06 października 2014 r. pozwany organ rentowy zawiadomił ubezpieczonego oraz pozostałych wspólników spółki cywilnej płatnika o zakończeniu postępowania, pouczając w trybie art. 10 § 1 k.p.a. o prawie do wypowiedzenia się co do zebranego materiału dowodowego i zgłoszonych żądań.

dowód: zawiadomienie o wszczęciu postępowania z dnia 06 października 2014 r. – k. 38-42 akt składkowych

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 28 października 2014 r. pozwany organ ubezpieczeniowy stwierdził, iż skarżący T. B. jako wspólnik (...) s.c. z siedzibą w S. odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi wspólnikami R. R. oraz M. K. za zaległości podatkowe spółki i zobowiązany jest do zapłaty kwoty 26.237,78 zł z tytułu nieuregulowanych przez spółkę składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, w tym:

- ubezpieczenia społeczne za okres od kwietnia 2009 r. do listopada 2009 r., w tym:

należność główna – 14,376,35 zł

odsetki za zwłokę według stanu na dzień wydania decyzji – 8.734 zł

koszty egzekucyjne – 1.134,20 zł

- ubezpieczenie zdrowotne za okres od kwietnia 2009 r. do października 2009 r. w tym:

należność główna – 825,93 zł

odsetki za zwłokę według stanu na dzień wydania decyzji – 483 zł

koszty egzekucyjne – 48,60 zł

- Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od lipca 2009 r. do sierpnia 2009 r. i za październik 2009 r. w tym:

należność główna – 382 zł

odsetki za zwłokę według stanu na dzień wydania decyzji – 228 zł

koszty egzekucyjne – 25,70 zł.

dowód: decyzja pozwanego o wysokości zaległości składkowych ubezpieczonego z dnia 28 października 2014 r. – k. 64-66 akt składkowych

Analogicznymi dwiema decyzjami z dnia 28 października 2014 r. pozwany organ ubezpieczeniowy stwierdził, iż pozostali dwaj wspólnicy – zainteresowani R. R. i M. K. – jako wspólnicy (...) s.c. z siedzibą w S. odpowiadają całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi wspólnikami R. R. oraz M. K. za zaległości podatkowe spółki i zobowiązany jest do zapłaty kwoty 26.237,78 zł z tytułu nieuregulowanych przez spółkę składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

dowód: decyzja pozwanego o wysokości zaległości składkowych wspólników z dnia 28 października 2014 r. – k. 52-60 akt składkowych

Zainteresowany M. K. nie odwołał się od dotyczącej go decyzji organu – z powodu braku środków finansowych na pokrycie ewentualnych kosztów zastępstwa procesowego organu.

Ma on wpisaną hipotekę na nieruchomości, jak również prowadzone jest postępowanie egzekucyjne w stosunku do rachunków bankowych zainteresowanego, jak i przeciwko żonie zainteresowanego w zakresie należących do niej rachunków bankowych.

dowód: zeznania zainteresowanego M. K. – protokół skrócony k. 44-45 akt sprawy, k. 46 akt sprawy

S. B. aktualnie pracuje w przedsiębiorstwie (...) S.A. jako logistyk, otrzymuje wynagrodzenie w granicach 1.800-2.200 zł w związku z zajęciami komorniczymi przez wierzyciela R. R.. Mieszka on sam w wynajętym mieszkaniu (koszt wynajmu to kwota 1.200 zł miesięcznie). Pozostałe dochody w całości konsumuje żywność, paliwo do samochodu, korzysta także z komunikacji miejskiej. Nie posiada on oszczędności, pomimo iż pracował przez 20 lat w Niemczech – bowiem zarobione pieniądze zainwestował w spółkę cywilną, założoną z M. K. i R. R., i po wypowiedzeniu udziału w spółce nie odzyskał zainwestowanych w nią 300.000 zł.

dowód: zeznania ubezpieczonego – protokół skrócony k. 44-45 akt sprawy, k. 46 akt sprawy

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach składkowych oraz w aktach sprawy, których prawdziwość nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do kwestionowania ich wiarygodności z urzędu. Ustalenia faktyczne Sąd poczynił w oparciu o dokumentację dostarczoną przez strony. Dowód z dokumentów zgromadzonych w sprawie w zakresie w jakim posłużyły do ustalenia stanu faktycznego Sąd uznał za w pełni wiarygodny, gdyż dokumenty te nie budziły żadnych wątpliwości i nie były przez strony kwestionowane. Dowody w postaci dokumentów urzędowych Sąd ocenił na podstawie art. 244 § 1 k.p.c. ustalając, że skoro w toku procesu nie zostały skutecznie podważone, stanowią świadectwo tego, co zostało w nich urzędowo poświadczane. Powyższe dowody układają się zdaniem Sądu w spójną całość, wzajemnie się potwierdzając lub uzupełniając. Nie były też kwestionowane przez strony i Sąd dał im wiarę w całej rozciągłości.

Stan faktyczny w zakresie aktualnej sytuacji majątkowej skarżącego, Sąd ustalił również na podstawie wyjaśnień T. B., uznając je za wiarygodne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego T. B. nie jest zasadne i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie.

Analizując kwestię odpowiedzialności członka zarządu spółki należy przywołać treść art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121 ze zm.), zgodnie z którym do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio m.in. przepis art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 r. tj.), dalej: ordynacja.

Jak wskazuje Sąd Najwyższy, wszystkie wymienione w art. 31 ustawy z 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych przepisy ustawy z 1997 r. Ordynacja podatkowa, mają odpowiednie zastosowanie do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i na ubezpieczenie zdrowotne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2009 r., II UK 304/08).

Przywołany art. 115 § 1 ordynacji stanowi, że wspólnik spółki cywilnej, jawnej, partnerskiej oraz komplementariusz spółki komandytowej albo komandytowo-akcyjnej odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi wspólnikami za zaległości podatkowe spółki.

Godzi się wskazać, iż od dnia 1 stycznia 2009 r. – zatem w okresie objętym sporną decyzją – odpowiedzialność wspólnika nie dotyczy już zaległości innych wspólników wynikających z działalności spółki. W związku z tym pozytywnie należy ocenić wyłączenie odpowiedzialności w tym zakresie. Jednakże podkreślić też trzeba, że zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2008 r. Nr 209, poz. 1318), wspólnicy wskazanych w art. 115 § 1 o.p. spółek nadal odpowiadają za zaległości podatkowe pozostałych wspólników, o ile powstały one przed dniem 1 stycznia 2009 r.

W myśl art. 46 ust. 1 ustawy systemowej, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 tejże ustawy, płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż:

- 1) do 10 dnia następnego miesiąca - dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie;
- 2) do 5 dnia następnego miesiąca - dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- 3) do 15 dnia następnego miesiąca - dla pozostałych płatników.

Jak wynika z art. 23 ust. 1 i 1a ustawy systemowej, od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.). Odsetek za zwłokę nie nalicza się, jeżeli ich wysokość nie przekraczałaby 6,60 zł.

W myśl art. 32 ustawy, do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Niesporne w niniejszym postępowaniu było, iż (...) S.C. R. R., T. B., M. K. w S. posiada łącznie troje wspólników: ubezpieczonego T. B. oraz zainteresowanych R. R. i M. K.. Ubezpieczony T. B. wniósł do spółki wkład w kwocie

300.000 zł, R. R. wkład w kwocie 200.000 zł i M. K. wkład w kwocie 50.000 zł (§ 7 umowy spółki) (k. 4 akt składkowych i k. 3-5 akt sprawy).

Jak ustalił Sąd Okręgowy, co przyznał również ubezpieczony w toku przesłuchania na rozprawie, niewątpliwie pozostawał on wspólnikiem w/w spółki cywilnej w spornym okresie – tj. od kwietnia do listopada 2009 r. – bowiem pisemnie we wrześniu 2010 r. wypowiedział on udział w spółce (...) S.C. R. R., T. B., M. K. w S. na 3 miesiące naprzód, ze skutkiem na koniec roku obrachunkowego 2010 r. (31 grudnia 2010 r.), zatem zgodnie z § 15 umowy spółki. Wnioskodawca był więc wspólnikiem spółki cywilnej do końca 2010 roku i należy stwierdzić, iż stanowi to podstawę uznania jego odpowiedzialności za należności spółki (wspólników) wobec pozwanego organu.

W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowym sporze doniosłą rolę odgrywa szereg przepisów, specyficznych dla bytu spółki osobowej (której nie należy mylić ze spółką kapitałową), których interpretację uznać należy za jednolitą i ugruntowaną – a jednocześnie odmienną od zaprezentowanej w toku postępowania zarówno przez skarżącego T. B., jak i zainteresowanego M. K..

W myśl art. 864 § 1 i 2 k.c. przez umowę spółki wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony, w szczególności przez wniesienie wkładów. Umowa spółki powinna być stwierdzona pismem (co w niniejszej sprawie miało miejsce – k. 3-5 akt sprawy).

Jak wynika z art. 863 k.c., za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie.

Każdy wspólnik odpowiada za te zobowiązania spółki, które powstały w czasie, gdy był wspólnikiem. Nie odpowiada on za zobowiązania powstałe przed jego przystąpieniem do spółki lub po jego wystąpieniu (S. Grzybowski (w:) System prawa cywilnego, t. III, cz. 2, s. 816; por. także A. Herbet, Spółka..., s. 396–399). Odpowiedzialność wspólnika majątkiem indywidualnym za zobowiązania powstałe w czasie jego członkostwa w spółce trwa nadal mimo wystąpienia wspólnika ze spółki bądź też jej rozwiązania. Oznacza to, że za każde zobowiązanie odpowiadają solidarnie osoby będące wspólnikami w momencie powstania zobowiązania, niezależnie od tego, że następnie wystąpiły ze spółki bądź też spółka uległa rozwiązaniu (Andrzej Kidyba, (red.), Katarzyna Kopaczyńska-Pieczniak, Komentarz do art. 864 Kodeksu cywilnego, Lex 2014).

Przede wszystkim należy więc stwierdzić, iż spółka cywilna nie jest podmiotem prawnym odrębnym od wspólników, lecz jest wielostronnym stosunkiem zobowiązaniowym łączącym wspólników (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2003 r., I CK 201/02). Jak wskazał w uzasadnieniu w/w wyroku Sąd Najwyższy, nie zasługują zatem na akceptację podejmowane w doktrynie próby wykazywania, że przepisy art. 860-875 k.c. pozwalają na traktowanie spółki nie tylko jako stosunku zobowiązaniowego łączącego wspólników (tzw. spółka wewnętrzna), lecz również jako "wielość wspólników ujęta w ramy organizacyjne spółki działającej na zewnątrz" (tzw. zewnętrzna spółka zwykła), a nawet jako odrębnego podmiotu prawa cywilnego, w sytuacji gdy wspólnicy prowadzą działalność w formie przedsiębiorstwa – co niejako postulowali w niniejszym postępowaniu skarżący i zainteresowany M. K..

Skoro spółka cywilna nie ma podmiotowości prawnej, to użyty w art. 864 k.c. zwrot "zobowiązanie spółki" jest - jak trafnie zauważono w doktrynie - tylko skrótem językowym. Nie oznacza on nic innego jak tylko to, że są to wspólne zobowiązania wszystkich wspólników "jako wspólników", odrębne od ich zobowiązań osobistych. Za zobowiązania takie wspólnicy odpowiadają solidarnie (art. 864 k.c.). Jest to więc wypadek zobowiązania solidarnego wynikającego z ustawy, a nie z czynności prawnej (art. 369 k.c.). Wprowadzenie solidarnej odpowiedzialności wspólników spółki cywilnej uzasadnione jest ich wspólną sytuacją prawną, której źródłem jest wspólnie przez nich realizowany cel gospodarczy. Jeśli zatem - jak w rozpoznawanej sprawie - jeden ze wspólników odpowiada za powstały dług, to drugi ze wspólników nie może być wyłączony z tej odpowiedzialności, skoro ustawodawca uczynił ich dłużnikami solidarnymi. Przy przyjęciu odwrotnego punktu widzenia istota odpowiedzialności z art. 864 k.c. zostałaby przekreślona.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż w żadnej mierze Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie mógł zaspokoić się z „majątku spółki”, jak to wskazywali skarżący oraz zainteresowany, bowiem takowy majątek – w świetle prawa – nigdy nie istnieje w przypadku spółki cywilnej, a jedynie (w świetle art. 863 k.c.)

majątek wspólników danej spółki cywilnej. Od 25 września 2003 r. spółka cywilna (art. 860-875 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U.Nr 16, poz. 93 ze zm.)), jako jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której ustawa nie przyznała zdolności prawnej (art. 33¹ § 1 ustawy Kodeks cywilny) nie może być podmiotem praw i obowiązków, nie ma też zdolności sądowej w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 7 września 2011 r., III AUa 699/11).

Zobowiązaniami spółki w rozumieniu art. 864 k.c. są wszelkie zobowiązania powstałe w czasie trwania spółki w związku z działaniami podejmowanymi dla osiągnięcia przez nią określonego w umowie celu gospodarczego. Tytuł powstania zobowiązania jest obojętny, mogą to więc być zobowiązania z umów zawartych przez wspólnika w ramach uprawnień wynikających z art. 866 k.c., zobowiązania z czynów niedozwolonych i bezpodstawnego wzbogacenia, jak też powinności o charakterze publicznoprawnym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2004 r., I CK 150/03) – a więc również, jak w niniejszym przypadku, należności z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne.

Należy także podzielić pogląd, iż odpowiedzialność wspólników spółki cywilnej za zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, a także na FP i FGŚP i ubezpieczenie zdrowotne (zob. art. 115 o.p. w związku z art. 32 oraz art. 31 u.s.u.s.) wynikające z zatrudniania pracowników w związku z prowadzeniem działalności kształtuje się na zasadach określonych w art. 115 o.p., co powoduje, że egzekucja prowadzona jest do majątku odpowiedzialnych solidarnie wspólników (art. 91 o.p. w związku z art. 864 i 366 § 1 k.c.). Z istoty spółki cywilnej wynika, że egzekucja zmierzająca do zaspokojenia zobowiązań spółki prowadzona jest z majątku wspólników: wspólnego i osobistego. Nie zaprzecza temu posłużenie się przez ustawodawcę w art. 864 k.c. sformułowaniem "zobowiązania spółki", które mogłoby sugerować istnienie długu na majątku spółki, gdyż - co podkreślono - spółka cywilna nie ma "własnego" wyodrębnionego majątku, nie może więc chodzić o zobowiązania spółki, lecz o zobowiązania wspólników związane z działalnością spółki (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 24 czerwca 2014 r., III AUa 2196/13).

Zgodnie bowiem z art. 366 § 1 i 2 k.c., kilku dłużników może być zobowiązanych w ten sposób, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych (solidarność dłużników). Aż do zupełnego zaspokojenia wierzyciela wszyscy dłużnicy solidarni pozostają zobowiązani.

Sąd Najwyższy w swoich judykatach wskazał także, iż z odesłania zawartego w art. 91 o.p. do art. 366 § 1 i art. 369 k.c. wynika, że po powstaniu solidarnego zobowiązania, a zatem po wydaniu decyzji w trybie art. 108 § 1 o.p., organ rentowy może dokonać wyboru dłużnika (członka zarządu), od którego będzie dochodził zaspokojenia wierzytelności, postąpiwszy stosownie do art. 366 § 1 k.c. Skutkiem konstytutywnego charakteru decyzji o odpowiedzialności osoby trzeciej za zaległości składkowe jest to, że od chwili wydania decyzji kilku dłużników może być zobowiązanych w ten sposób, iż wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych (solidarność dłużników); do zupełnego zaspokojenia wierzyciela wszyscy dłużnicy solidarni pozostają zobowiązani (art. 366 § 2 k.c.). Wierzyciel (organ ubezpieczeń społecznych) może więc dokonać wyboru dłużnika (członka zarządu), od którego będzie dochodził zaspokojenia wierzytelności, dopiero po powstaniu solidarnego zobowiązania, nie może zatem dokonać tego przez wydanie decyzji tylko wobec niektórych z nich. Nie jest jednak konieczne wydanie jednej wspólnej decyzji w stosunku do wszystkich członków zarządu jako dłużników i określenie w niej, że ich odpowiedzialność jest solidarna. Solidarność tej odpowiedzialności wynika z przepisów ustawy (art. 369 k.c. w związku z art. 116 § 1 o.p.).

Zatem wyłącznie w sferze technicznej pozostaje kwestia tego, czy orzeczenie organu w formie decyzji dotyczącej zobowiązania wszystkich wspólników przyjmie postać jednej decyzji dotyczącej tychże wspólników, czy też szeregu decyzji odrębnych dotyczących każdego z nich (jak to miało miejsce w niniejszej sprawie). W obydwu bowiem wypadkach stwierdza się solidarny obowiązek dłużników – wszystkich wspólników spółki cywilnej – w stosunku do wierzyciela organu rentowego. W gestii zaś wierzyciela – pozwanego organu – pozostaje dokonanie wyboru i skierowanie postępowania egzekucyjnego do wszystkich, kilku wybranych lub jednego dłużnika. Bez znaczenia w tym zakresie pozostają również okoliczności tego rodzaju co wielkość udziałów czy też ewentualna wina danego wspólnika w doprowadzeniu do zaległości składkowych - orzekanie bowiem o odpowiedzialności wspólników nie jest oparte na

zasadzie winy i dlatego nie ma znaczenia ustalenie przyczynienia się do powstania zaległości. Stopień zaangażowania poszczególnych wspólników w działalność spółki cywilnej i przyczynienia się do powstania zaległości podatkowych również nie wywiera wpływu na orzekanie o odpowiedzialności wspólników za te zaległości. Odpowiedzialność ta ma bowiem charakter obiektywny, niezależny od zawinienia i jest solidarna (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 17 czerwca 2014 r., I SA/Po 1273/13).

Godzi się również wskazać, iż egzekucja należności z tytułu ubezpieczeń społecznych powstałych w związku z działalnością spółki cywilnej może być prowadzona wobec wspólników spółki cywilnej bez wcześniejszego stwierdzenia bezskuteczności egzekucji z majątku podatnika, o którym mowa w art. 108 § 4 o.p. Jest to oczywista konsekwencja faktu, że w spółce cywilnej - inaczej niż w spółkach prawa handlowego - nie istnieje wyodrębniony majątek spółki i nie ma innego niż wspólnicy podmiotu zobowiązanego lub ponoszącego odpowiedzialność (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2009 r., II UK 304/08). Uzasadniając powyższe stanowisko, Sąd Najwyższy wskazał, iż odnosząc się do art. 108 § 4 ustawy - Ordynacja podatkowa, należy zauważyć, iż wymieniony przepis, zgodnie z którym egzekucja zobowiązania wynikającego z decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej może być wszczęta dopiero wówczas, gdy egzekucja z majątku podatnika okazała się w całości lub w części bezskuteczna, nie znajduje zastosowania do należności z tytułu składek wspólników spółki cywilnej. Jak wyjaśnił bowiem Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 lipca 2007 r., II UK 278/06 (OSNP 2008 nr 17-18, poz. 268), a Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę w pełni aprobuje to stanowisko, spółka cywilna, będąca umową tworzącą stosunek prawny powstający ze zobowiązania do wspólnego działania w celu osiągnięcia zamierzonego celu gospodarczego, nie jest - jako instytucja prawa zobowiązań - wyposażona w podmiotowość prawną (por. uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego: z dnia 28 stycznia 1993 r., III CZP 168/92, OSNCP 1993 nr 6, poz. 106, z dnia 31 marca 1993 r., III CZP 176/92, OSNCP 1993 nr 10, poz. 171 oraz z dnia 21 czerwca 1996 r., III CZP 111/95, OSNC 1996 nr 5, poz. 63 i sprostowanie OSNC 1996 nr 7-8, s. 134). Nie może więc "oddzielić się" od wspólników i samodzielnie "stać się właścicielem majątku", w związku z czym to, co jest określane "majątkiem spółki", jest w rzeczywistości majątkiem jej wspólników, odrębnym od ich majątków osobistych. Także w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej (art. 2 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej, Dz. U. Nr 101, poz. 1178 ze zm. oraz art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, Dz. U. Nr 173, poz. 1807 ze zm.) wspólnicy, a nie spółka są przedsiębiorcami w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. W konsekwencji zobowiązania związane z prowadzeniem działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej nie są zobowiązaniami spółki, lecz zobowiązaniami wspólników (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 1997 r., II UKN 54/97, OSNAPiUS 1998 nr 3, poz. 94). Odpowiedzialność wspólników spółki cywilnej za zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne wynikające z zatrudniania pracowników w związku z prowadzeniem działalności kształtuje się na zasadach określonych w art. 115 Ordynacji podatkowej, co powoduje, że egzekucja prowadzona jest do majątku odpowiedzialnych solidarnie wspólników (art. 91 Ordynacji podatkowej w związku z art. 864 i 366 § 1 k.c.). Inaczej mówiąc, z istoty spółki cywilnej wynika to, że egzekucja zmierzająca do zaspokojenia zobowiązań spółki prowadzona jest z majątku wspólników; wspólnego i osobistego. Nie zaprzecza temu posłużenie się przez ustawodawcę w art. 864 k.c. sformułowaniem "zobowiązania spółki", które mogłoby sugerować istnienie długu na majątku spółki, gdyż - co podkreślono - spółka cywilna nie ma "własnego" wyodrębnionego majątku, nie może więc chodzić o zobowiązania spółki, lecz o zobowiązania wspólników związane z działalnością spółki. Wynika stąd, że egzekucja należności z tytułu ubezpieczeń społecznych powstałych w związku z działalnością spółki cywilnej może być prowadzona wobec wspólników spółki cywilnej bez wcześniejszego stwierdzenia bezskuteczności egzekucji z majątku podatnika, o którym mowa w art. 108 § 4 Ordynacji podatkowej. Jest to oczywista konsekwencja faktu, że w spółce cywilnej - inaczej niż w spółkach prawa handlowego - nie istnieje wyodrębniony majątek spółki i nie ma innego niż wspólnicy podmiotu zobowiązanego lub ponoszącego odpowiedzialność.

Ponadto, art. 115 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa nie zawiera przesłanek egzoneracyjnych. Wspólnik spółki cywilnej nie może uwolnić się od odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki, gdy wykaże, że faktycznie nie prowadził działalności gospodarczej w okresie objętym decyzją organu rentowego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 25 października 2012 r., III AUa 345/12) co jednak nie miało znaczenia w przedmiotowej sprawie.

Przede wszystkim – w kontekście argumentacji odwołania i powołania się przez skarżącego na porozumienie z dnia 26 kwietnia 2010 r. (k. 6 akt sprawy), należy jednoznacznie stwierdzić, iż umowa zawarta między wspólnikami spółki w zakresie przejścia lub zwolnienia z odpowiedzialności majątkowej za zobowiązania spółki wywiera skutki prawne jedynie między nimi (np. w zakresie regresu). Nie powoduje natomiast żadnych skutków prawnych w stosunku do osób trzecich, a w tym wierzycieli (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2008 r., II CNP 49/08).

Tym samym błędnie skarżący (oraz zainteresowany) argumentowali odnośnie celowości skierowania postępowania pozwanego w stosunku do majątku spółki cywilnej – który, jak wykazano na podstawie cytowanego i ugruntowanego orzecznictwa, nie istnieje, bowiem w ramach spółki cywilnej można mówić wyłącznie o majątku (i zobowiązaniach) wspólników spółki. Trafnie natomiast pozwany organ rentowy wskazywał na bezwzględnie obowiązujący charakter przytoczonych przepisów – czy to ordynacji, czy to ustawy systemowej, kreujących zatem odpowiedzialność za należności składkowe wszystkich wspólników, występujących w sprawie, co przy spełnieniu przez ubezpieczonego de facto jednego warunku – bycia wspólnikiem spółki w spornym okresie, co potwierdził – przesądza o bezzasadności rozpatrywanego w sprawie odwołania.

Sąd Okręgowy miał na uwadze regulację art. 5 k.c., zgodnie z którym nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Jednakże, jak wskazuje także – w sposób jednoznaczny, utrwalony i ugruntowany – judykatura, w indywidualnych sporach między ubezpieczonym i organem rentowym art. 5 k.c. nie ma zastosowania. Wynika to z tego, że relacje zachodzące między ubezpieczonym i organem rentowym nie są regulowane przez przepisy prawa cywilnego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 9 października 2013 r., III AUa 359/13). Przepisy prawa ubezpieczeń społecznych mają charakter przepisów prawa publicznego, a zatem dla złagodzenia rygorów prawa ubezpieczeń społecznych nie stosuje się art. 5 k.c. Dochodząc zatem świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie można powoływać się na zasady współżycia społecznego. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 sierpnia 2013 r., III AUa 1772/12; podobnie wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 1 sierpnia 2013 r., III AUa 1497/12). Nie jest możliwe opieranie rozstrzygnięcia sądu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych o zasady sprawiedliwości społecznej, czy też inne klauzule generalne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 3 lipca 2013 r., III APa 6/13). W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych art. 5 k.c. - nie ma zastosowania, zaś materialnoprawną podstawą świadczeń emerytalno-rentowych mogą być tylko przepisy prawa, a nie zasady współżycia społecznego. Do złagodzenia rygorów prawa ubezpieczeń społecznych nie stosuje się ani art. 5 k.c., ani art. 8 k.p. Przepisy te mają charakter przepisów prawa publicznego. Rygoryzm prawa publicznego nie może zaś być łagodzony konstrukcją nadużycia prawa podmiotowego przewidzianą w art. 5 k.c. lub art. 8 k.p. Zatem dochodząc świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie można powoływać się na zasady współżycia społecznego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 13 lutego 2013 r., III AUa 1860/12).

Jedynie na marginesie Sąd Okręgowy wskazuje, iż podnoszone przez – zarówno ubezpieczonego, jak i zainteresowanego M. K. – argumenty dotyczące sporu w zakresie ich rozliczeń z R. R. związanego z działalnością spółki, nie mają wpływu na rozstrzygnięcie z punktu widzenia przedmiotowego sporu, a jedynie mogą stanowić kwestię rozpatrywaną w odrębnym postępowaniu z powództwa cywilnego dotyczącego rozliczeń między wspólnikami spółki cywilnej oraz ewentualnych, wynikających z nich, roszczeń regresowych pomiędzy nimi.

W świetle całości zgromadzonego w sprawie – w aktach ubezpieczeniowych pozwanego organu, jak i w aktach sprawy – materiału dowodowego w ocenie Sądu Okręgowego brak było wątpliwości odnośnie trafności i słuszności spornej decyzji pozwanego z dnia 28 października 2014 r., obciążającej wnioskodawcę T. B. odpowiedzialnością z tytułu nieopłacenia składek na ubezpieczenie społeczne przez (...) S.C. R. R., T. B., M. K. w S. jako płatnika w okresie bycia przez niego wspólnikiem tejże spółki cywilnej.

Z tego też tytułu Sąd Okręgowy, działając na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w związku z przytoczonymi przepisami w punkcie 1 wyroku oddalił odwołanie wnioskodawcy jako niezasadne.

W punkcie 2 wyroku Sąd Okręgowy, rozstrzygając o kosztach postępowania, odstąpił od obciążania wnioskodawcy kosztami zastępstwa procesowego organu.

W myśl bowiem przepisu art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Jak wskazuje judykatura, hipoteza przepisu art. 102 k.p.c., odwołująca się do występowania "wypadków szczególnie uzasadnionych", pozostawia sądowi orzekającemu swobodę oceny, czy fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony, stanowią podstawę do nieobciążania jej kosztami procesu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2013 r., IV CZ 61/13). Przepis art. 102 k.p.c. ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Jest rozwiązaniem szczególnym, niepodlegającym wykładni rozszerzającej, wykluczającym stosowanie wszelkich uogólnień, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Nie konkretyzuje on jednak pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 września 2013 r., I ACa 466/13). Do kręgu "wypadków szczególnie uzasadnionych", o których mowa w art. 102 k.p.c., zaliczane są zarówno okoliczności związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz. Do pierwszych zaliczane są sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń, przedawnienie, prekluzja. Drugie wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony, z tym zastrzeżeniem, że niewystarczające jest powoływanie się jedynie na trudną sytuację majątkową, nawet jeśli była podstawą zwolnienia od kosztów sądowych i ustanowienia pełnomocnika. Całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego wyjątku powinny być ocenione z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2011 r., I CZ 26/11).

Podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c. należy poszukiwać w konkretnych okolicznościach danej sprawy, przekonujących o tym, że w danym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, niesprawiedliwe. Należą do nich zarówno fakty związane z samym procesem jak i leżące poza nim, a dotyczące sytuacji życiowej, stanu majątkowego stron, które powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego, w świetle których uzasadniona jest ocena, że chodzi o wypadek szczególnie uzasadniony. Skorzystanie z możliwości zastosowania tego przepisu ustawodawca pozostawia uznaniu sądu. W związku z tym, jak przyjmuje się w orzecznictwie (tak m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2007 r., I CZ 110/07; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 października 2010 r., I CZ 142/10 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2011 r., V CZ 97/10) zmiana takiego orzeczenia o kosztach przez sąd odwoławczy powinna mieć charakter wyjątkowy i dotyczyć sytuacji oczywistego naruszenia przytoczonych wskazań do zastosowania art. 102 k.p.c. Wobec tego istotnego znaczenia nabiera uzasadnienie takiego rozstrzygnięcia o kosztach, które winno wskazywać argumenty przemawiające za odstąpieniem - w tym szczególnym przypadku - przy orzekaniu o kosztach od reguły odpowiedzialności za wynik procesu.

Hipoteza przepisu art. 102 k.p.c., odwołująca się do występowania "przypadków szczególnie uzasadnionych" pozostawia sądowi orzekającemu swobodę oceny, czy fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony stanowią podstawę do nie obciążania jej kosztami procesu. Do pierwszych zaliczane są sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń. Drugie natomiast wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony, z tym zastrzeżeniem, że niewystarczające jest powoływanie się jedynie na trudną sytuację majątkową. Całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego przepisu powinny być ocenione z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 11 kwietnia 2014 r., I ACa 9/14). Możliwość obciążenia strony przegrywającej jedynie częścią kosztów albo nieobciążenia jej w ogóle tymi kosztami, uzależniona jest, stosownie do art. 102 k.p.c., od wyłonienia się w sprawie wypadków szczególnie uzasadnionych, wskazujących że ponoszenie kosztów pozostawało w sprzeczności z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Należą do nich okoliczności związane z przebiegiem sprawy - charakter zgłoszonego roszczenia, jego znaczenie dla strony, subiektywne przekonanie o zasadności roszczenia, przedawnienie roszczenia

oraz leżące poza procesem - sytuacja majątkowa i życiowa strony. Ocena, czy takie wypadki wystąpiły w konkretnej sprawie należy do sądu, który powinien dokonać jej w oparciu o całokształt okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad współżycia społecznego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2013 r., V CZ 124/12; podobnie wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 27 listopada 2013 r., I ACa 725/13).

W szczególności zaś, dla oceny okoliczności uzasadniających zastosowanie - jako wyjątkowego - art. 102 k.p.c., istotne znaczenie ma to, czy chodzi o koszty postępowania przed sądem pierwszej czy też drugiej instancji (koszty postępowania apelacyjnego) (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2011 r., V CZ 24/11). Przekonanie bowiem strony o zasadności zajmowanego stanowiska może przemawiać za nieobciążaniem jej kosztami przegranego procesu przed sądem pierwszej instancji, i przestaje być aktualne w postępowaniu apelacyjnym (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18 marca 2014 r., V ACa 797/13).

Sąd Okręgowy, przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, stoi na stanowisku, iż w sprawie zaistniały po stronie wnioskodawcy – opisane powyżej – przesłanki do nie obciążania go kosztami postępowania.

Z jednej strony bowiem należało uwzględnić jego ciężką sytuację majątkową (pracuje w przedsiębiorstwie (...) S.A. jako logistyk, otrzymuje wynagrodzenie w granicach 1.800-2.200 zł w związku z zajęciami komorniczymi przez wierzyciela R. R., mieszka sam w wynajętym mieszkaniu (koszt wynajmu to kwota 1.200 zł miesięcznie), pozostałe dochody w całości konsumuje żywność, paliwo do samochodu, korzysta także z komunikacji miejskiej; nadto nie posiada on oszczędności, pomimo iż pracował przez 20 lat w Niemczech – bowiem zarobione pieniądze zainwestował w spółkę cywilną, założoną z M. K. i R. R., i po wypowiedzeniu udziału w spółce nie odzyskał zainwestowanych w nią 300.000 zł).

Z drugiej strony zaś, zdaniem Sądu Okręgowego – nie posiadając wykształcenia prawniczego – ubezpieczony miał podstawy, w świetle zawartego z zainteresowanym R. R. porozumienia, do żywienia subiektywnego przekonania o zasadności wysuwanych w ramach odwołania roszczeń, nie mając świadomości bezskuteczności tegoż porozumienia dla regulacji w/w materii.

SSO Elżbieta Zabrocka